

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov nr. 14 af 24. november 2020 om valg til Inatsisartut, således at bopælskravet i § 1 forlænges væsentligt i forhold til den nuværende bestemmelse om 6 måneders bopæl, med henblik på at sikre en stærkere og mere varig tilknytning til Grønland for opnåelse af valgret. Forslaget skal fremlægges senest til FM2027.

(Medlem af Inatsisartut, Kuno Fencker, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Tak til medlem af Inatsisartut, Kuno Fencker, for at have taget initiativ til en drøftelse af dette vigtige spørgsmål om vores demokrati.

Valgret er en grundlæggende demokratisk rettighed. Derfor er ændringer i reglerne for stemmeret noget, der kræver en særlig grundig og saglig vurdering. Det gælder både, hvis man ønsker at udvide, og hvis man ønsker at begrænse stemmeretten.

Forslaget lægger op til, at bopælskravet for stemmeret til Inatsisartut forlænges væsentligt i forhold til den nuværende ordning på 6 måneder. Forslaget fastsætter ikke en konkret model, men ønsker en politisk drøftelse af, om bopælskravet bør være længere.

Naalakkersuisut finder det positivt, at der ønskes en principiel drøftelse af valglovgivningen.

I forslaget anføres, at ændringer i befolkningens sammensætning kan have politisk betydning. Naalakkersuisut bemærker, at dette er en relevant betragtning, men der foreligger hverken dokumentation for, at den nuværende ordning med 6 måneders bopælskrav har skabt konkrete problemer, eller analyser der viser, at personer med kortere bopæl i særlig grad påvirker valgresultater eller Inatsisartuts beslutninger. Naalakkersuisut vurderer derfor, at der ikke foreligger et dokumenteret behov for at ændre den eksisterende ordning.

Naalakkersuisut bemærker desuden, at Grønland er omfattet af FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, som fastslår, at borgere skal have ret til at stemme uden urimelige begrænsninger. En evt. begrænsning i stemmeretten skal derfor være sagligt begrundet, proportional og baseret på objektive kriterier.

Naalakkersuisut vurderer derfor, at en eventuel ændring af stemmeretten bør baseres på et solidt beslutningsgrundlag, herunder analyser af:

- effekten af den nuværende ordning
- sammenligning med andre jurisdiktioner
- menneskeretlige forhold
- potentielle konsekvenser for demokratisk deltagelse

Naalakkersuisut finder derfor, at der bør udvises tilbageholdenhed med at ændre reglerne for stemmeret. Der foreligger ikke tilstrækkelig dokumentation for, at den nuværende ordning med

6 måneders bopælskrav udgør et problem, som nødvendiggør en yderligere begrænsning af stemmeretten.

Med disse bemærkninger indstiller Naalakkersuisut, at forslaget forkastes.